

In dit artikel behandelen we het algemeen voorkomen, welke en hoeveel kleuren moeten er zijn, de invloed van de mozaïekfactor, hoe opkleuren...

Als kweker wil ik me eerst even voorstellen. Ik ben reeds meer dan 40 jaar fervent vogelliefhebber en de laatste 10 jaar heb ik me gespecialiseerd in de Portugese harlekijn.

Deelname aan tentoonstellingen bracht me in contact met andere liefhebbers en keurders.

Mr. Wim Verheul, (*ondertussen overleden*) Nederlands gewaardeerd keurmeester die zich gespecialiseerd had in dit mooie postuur ras heeft me, door zijn kennis en ervaring door te geven, de Portugese Harlekijn beter leren kennen en waarderen.

Als secretaris van de Belgische Speciaalclub heb ik ook internationale contacten kunnen leggen waardoor er nog meer duidelijkheid kwam over dit ras.

Een absoluut hoogtepunt hierbij was een ontmoetingsdag tussen verschillende keurmeesters en leden van de Speciaalclub België. Na een digitale projectie was er gelegenheid voor constructieve discussies. De officiële standaard werd besproken en zowel het standpunt van de keurmeester als dat van de gespecialiseerde kwekers werd bekeken. Met dit artikel wil ik een aantal misverstanden uit de wereld helpen.

Hoe herken je een Portugese harlekijn? Algemeen voorkomen?

Aangezien de Portugese harlekijn ingedeeld is bij de postuurvogels dient de meeste aandacht naar het postuur te gaan. Vorm, figuur en houding is belangrijker dan kleuren!

Het is een vrij lange vogel (16cm) met een slank, langwerpig en glad lichaam. Lichte borst en gelijkmatig afgerond. De achterzijde van de kop vormt met de hals een rechte lijn, die met een duidelijke hoek overgaat naar de rechte rug. Dijen moeten goed zichtbaar zijn.

De vogel moet een rechtopstaande en hooghartige houding hebben, een hoek van 60° vormend ten opzichte van de basis, met een goed verhoogd lichaam en een opgeheven hoofd.

FOTO: gewone bonte kleurkanarie

FOTO: Portugese harlekijn

Hoeveel kleuren moet de Portugese Harlekijn nu bezitten?

De kleur is dus minder belangrijk maar blijft één van de meest opvallende eigenschappen van dit ras. Het is en blijft een bonte vogel. Bontvorming moet zoveel mogelijk over de hele vogel verspreid zijn. Symmetrische verdeling van de bontvorming is een pluspunt! Ook bontheid in de staart en de hoorndelen (poten en bek) kan een meerwaarde zijn.

Ter info: de mooiste bonte vogels kweek je uit een combinatie van een donkere melanine vogel gekoppeld met een lichte lipochroom mozaïek vogel. Omgekeerd (lipochroom x melanine) kan uiteraard ook.

De vogel moet drie kleuren bezitten waarvan 50% melanine (zwart of bruin of grijs of cinnamon...) en 50% lipochroom (wit en rood) Op tentoonstellingen wordt een tolerantie aanvaard van 40% tot 60% (of 60% tot 40%). Er mogen ook meer dan 3 kleuren verenigd zijn in de vogels zoals bruin en grijs samen, maar drie volstaat. De melaninezones mogen zich ook met elkaar vermengen.

Belangrijk is dat er zuiver wit (krijtwit) aanwezig moet zijn evenals helder rood. Bedenk hierbij ook dat in de ras standaard staat dat de mozaïek factor verplicht aanwezig moet zijn!

Werking van de mozaïek factor:

De invloed van deze geslachtsgebonden factor is bepalend op welke plaats en in welke hoeveelheid rood en wit zich tonen. Een man zal hierdoor meer rood laten zien in het mozaïek patroon (masker, borst en schouders) tegenover de poppen. Vaak zal men op tentoonstellingen daarom een aparte reeks maken voor het man type (afbeelding links) en een reeks voor het pop type. (rechts)

Wat zegt de officiële standaard over de kleur?

COR: Equilibradamente variegada (melanina/lipocromo) com presença de lipocromo vermelho vivo nas zonas características do factor mosaico. O dimorfismo sexual resultante caracteriza-se por uma extensão superior de lipocromo vermelho nos machos em relação às fêmeas.
Coloração artificial obrigatória.

KLEUR: Evenwichtig bont (melanine/lipochroom) met de aanwezigheid van felrode lipochroom in de karakteristieke gebieden van de mozaïekfactor. Het resulterende seksuele dimorfisme wordt gekenmerkt door een grotere uitbreiding van rode lipochroom bij mannen dan bij poppen.
Verplichte kunstmatige kleuring.

Conclusie:

Perfect bestaat niet. Een echte kenner zal altijd wel een puntje vinden dat verbeterd kan worden. Een liefhebber die de standaard zo goed als mogelijk wil benaderen, wat betreft de kleur, zal dus vogels proberen te kweken die er als volgt uitzien:

- Een uitgesproken mozaïek factor hebben zodat het T1 en T2 type duidelijk herkenbaar is.
- Ongeveer 50% melanine hebben (donkere pigment kleuren; dewelke is niet belangrijk)
- Ongeveer 50 % lipochroom hebben (**wit en rood samen maar geen 25% - 25%**)
- Want een man zal meer rood vertonen maar mag het zuiver wit niet verliezen!
- En een pop zal automatisch veel meer wit hebben
- Proberen grotere bontvlekken te bekomen waardoor het wit en het rood minder vermenging heeft en zuiverder overkomt.

De opkleuring:

Jonge vogels vertonen in meer of mindere mate een gele aanslag (nestkleur) in hun slagpennen en staart. In de selectie der ouderdieren proberen we vogels te koppelen met minimale aanwezigheid van gele aanslag. Tentoonstellingsvogels moeten witte vleugel- en staartpennen hebben. Gaan we een mooie vogel met perfect postuur niet gebruiken omdat er lichtgele aanslag is? Mijn ervaring op internationale tentoonstellingen is dat er daar weinig of geen rekening gehouden wordt met lichtgele aanslag. Ik heb vogels zien kampioen worden met meer dan lichtgele aanslag in de vleugels en/of staart!

Zo ook met de mozaïek factor. Het gaat hem hier dus niet om een kleurkanarie! Bij de Portugese harlekijn mag een keurmeester niet bestraffen wanneer het mozaïekpatroon niet perfect is, zoals een gebroken masker, of rood buiten de gevraagde mozaïek zones.

Als het mozaïekpatroon niet perfect moet zijn kan je dan stellen dat rode slagpennen of staartpennen getolereerd moeten worden? Mogelijk wel. Het is wel zo dat een keurmeester bij keuring van twee volledig evenwaardige vogels qua postuur, houding en bontvorming de voorkeur zal geven aan die vogel die het best de klassieke mozaïekregels benadert. Ook de vogel met de witste slagpennen moet (bij evenwaardige vogels) de voorkeur krijgen.

Het opkleuren van de jonge vogels start ik als ze de leeftijd hebben van ongeveer 6 weken (zoals bij de rood mozaïek kleurkanarie). Hierdoor is het zichtbaar hoeveel lichtgele aanslag de jonge vogel bezit en dus kan je er ook rekening mee houden in je kweekprogramma.

Foto's: zelfde vogel voor en na het opkleuren

Sommige kwekers verschaffen rood vanaf de geboorte waardoor de vleugelpennen automatisch rood doorgekleurd zijn. Vooral mannelijke exemplaren zullen bijna volledig rood kleuren waardoor er geen zuiver wit overblijft. En dit mag als grote fout aanzien worden! Er zijn shows waar dergelijke vogels zelfs niet gekeurd worden!

Foto van een harlekijn die al vanaf zijn geboorte rood kreeg. In een voliëre kan dit een mooi exemplaar zijn maar voor tentoonstellingen is deze vogel niet geschikt omdat er geen wit zichtbaar is.

Dit artikel bespreekt de Portugese harlekijn vanuit de standaard. En die beschrijft hoe een 100% ideale vogel er moet uitzien. De werkelijkheid is vaak anders. Bij de aanschaf moet je beseffen dat je niet al het goede in één vogel kan verwachten omdat er altijd wel een puntje is wat beter kan. Dat maakt het ook juist interessant! Probeer kweekkoppels samen te stellen die elkaars foutjes complementeren. Kijk wat er geboren wordt en stuur bij waar nodig. Veel succes!